
26.10.2017

Riigikogu võttis täna, 26. oktoobril 74 poolthäälega vastu uue rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise seaduse (RahaPTS), millega muu hulgas tõstetakse juriidilistele isikutele finantsalaste rikkumiste eest määratava rahatrahvi ülemmäära 32 000 eurolt 400 000 eurole. Finantsinspeksioon tervitab muudatust, kuid toetab samas jätkuvalt karistusmäärade ühtlustamist IV rahapesu tõkestamise direktiiviga, mille järgi oleks maksimaalne karistusmäär vähemalt viis miljonit eurot.

Uuendatud RahaPTS-iga võetakse Eesti õigusesse üle Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2015/849, mis käsitleb finantssüsteemi rahapesu või terrorismi rahastamise eesmärgil kasutamise tõkestamist (nn IV rahapesu tõkestamise direktiiv).

Olulisematest muudatustest on seadusandja täpsustanud klientidega ärisuhete loomisel ja jälgimisel kohaldatavate hoolsusmeetmete sisu ja ulatust ning äriühingute tegelike kasusaajate läbipaistvuse tagamisega seonduvat. Samuti on seadusandja tõstnud turuosaliste vastutuse ulatust erinevate RahaPTS-ist tulenevate kohustuste rikkumisel.

Nii tekib turuosalistel hoolsusmeetmete kohaldamisel muu hulgas kohustus tuvastada kohalikud riikliku taustaga isikud ning teatud juhtudel rakendada nende osas täiendavaid meetmeid.

Äriühingute tegelike kasusaajate läbipaistvuse tagamiseks nähakse ette tegelike kasusaajate regulatsiooni oluline sisuline muudatus. Kui varasemalt oli tegelike kasusaajate tuvastamise kohustus ainult rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamiseks kohustatud isikutel, kelle jaoks see oli üheks oma klientide tausta uurimise aspektiks, siis uus seadus näeb ette kohustuse kõigile juriidilistele isikutele oma tegelikke kasusaajaid teada ja nende kohta infot avaldada.

Lisaks on seadusandja karmistanud juriidilistele isikutele maksimaalselt määratavate rahaliste karistuste ulatust, mis uue seaduse jõustumisel on senise 32 000 euro asemel kuni 400 000 eurot. Seda põhjusel, et praegu kehtivas rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise seaduses ei vasta karistuste määrad kaitstavate õigushüvede olulisusele ega mõjuta süüdlasi edaspidi hoiduma süütegude toimepanemisest.

Finantsinspeksioon toetab samas jätkuvalt karistusmäärade ühtlustamist IV rahapesu tõkestamise direktiiviga, mis sätestab maksimaalseks karistusmääraks juriidilistele isikutele vähemalt viis miljonit eurot või 10% aastasest kogukäibest ning füüsilistele isikutele vähemalt viis miljonit eurot.

"Sellised karistusmäärad aitaks Finantsinspeksiooni hinnangul paremini saavutada vajalikku heidutust, et tõkestada Eesti Vabariigi rahandussüsteemi ning majandusruumi kasutamist rahapesuks ja terrorismi rahastamiseks," sõnas Finantsinspeksiooni juhatuse liige **Andre Nõmm**.

Rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamine on Finantsinspektsiooni üheks strateegiliseks eesmärgiks.